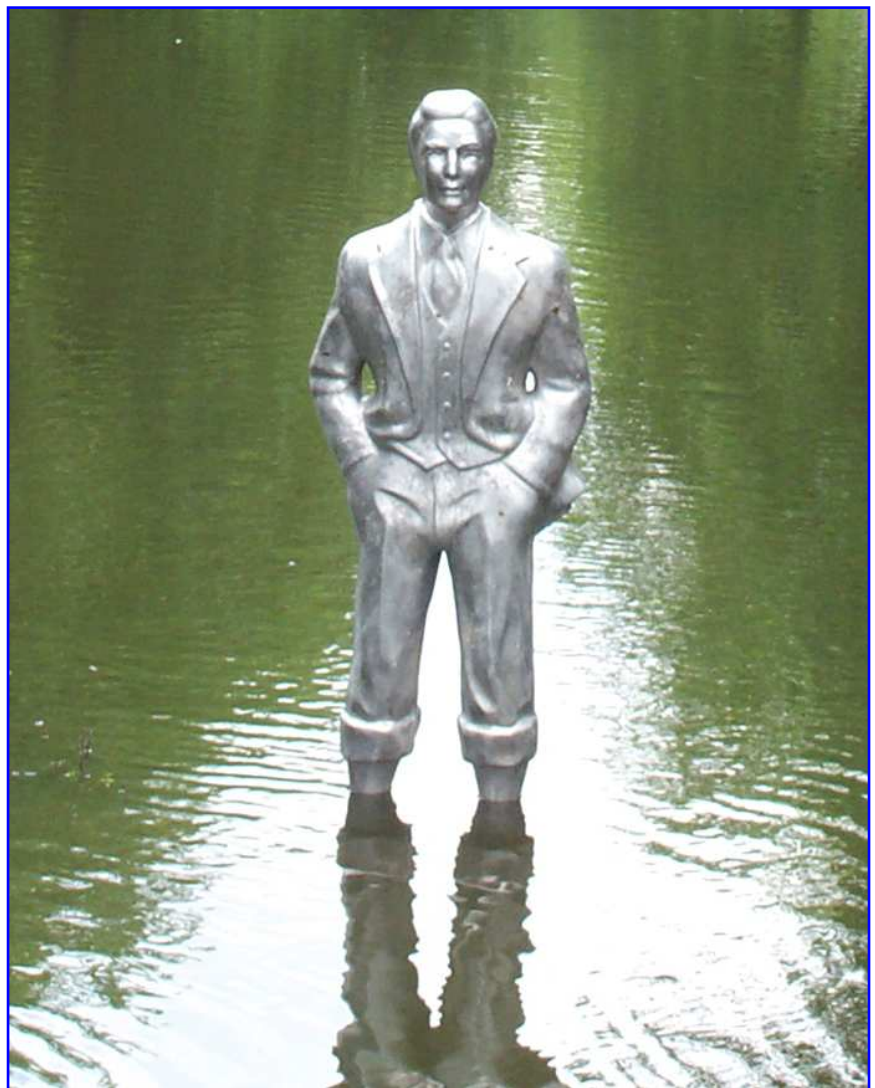
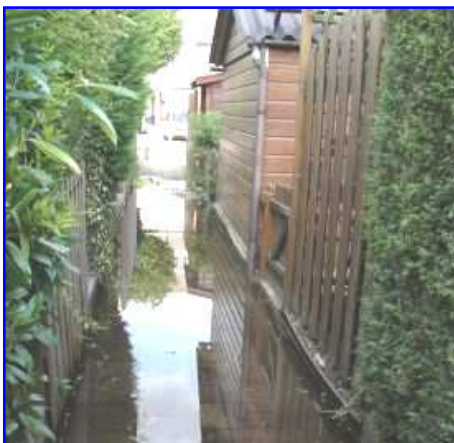


Samen de wateroverlast te lijf

Een beroep van bewoners op de Gemeente Rotterdam



Inhoudsopgave

| | Pagina |
|--|--------|
| 1. Inleiding | 5 |
| 2. Oorzaken van en mogelijke oplossingen voor wateroverlast..... | 7 |
| 3. Samen de wateroverlast te lijf..... | 9 |
| 4. Uitkomsten van de enquête..... | 11 |
| 5. Conclusies en aanbevelingen..... | 17 |

Bijlage: 'Natte Voeten'

Colofon

1. Inleiding

1.1 Wateroverlast in de gemeente Rotterdam

Rotterdam ligt lager dan het NAP, dat is voor niemand een verrassing. De geschiedenis van onze stad laat zien dat het water altijd een bron van inkomsten én een bron van overlast is geweest.

Inwoners van Rotterdam worden herhaaldelijk geconfronteerd met overlast door water. Na een periode van zware en/of lange regenval blijft op straten en pleinen vaak lange tijd veel water staan. Maar wateroverlast beperkt zich helaas niet tot de buitenruimte. Deze notitie vestigt de aandacht op wateroverlast in en om de woning, waarmee veel Rotterdammers regelmatig of continu geconfronteerd worden. Bewoners en eigenaren (zowel particulieren als corporaties) lijden hierdoor veel schade. Naast de materiële schade (herstelkosten, waardedaling van de woning) is er schade in de vorm van gedeerd woongenot en kans op aantasting van de gezondheid van bewoners. Er bestaat kans dat de verzekering niet meer overgaat tot uitkeren in geval van schade door wateroverlast.

Dhr. H.

Als het zeer intens regent, kan het regenwater niet snel genoeg worden afgevoerd en komt het als grondwater via de riolering en de fundering het huis in. In 1,5 jaar tijd heeft vier keer de benedenverdieping van mijn woning blank gestaan. Hierdoor is de parketvloer beschadigd en het vocht in de keuken zelf en in de muren getrokken.

Het waterpeil stijgt in mijn tuin dan zo snel, dat het regelmatig tot het randje van de drempel staat. Inmiddels is het water over de drempel heen de keuken ingestroomd.

1.2 Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam

Ontstaan

Marion Vredeling en Jan Buijs zijn twee bewoners die beiden flinke wateroverlast hadden en hebben. De enorme regenbuien in 2001, die delen van de stad natte voeten bezorgde, is voor hen aanleiding geweest om samen aan de slag te gaan in hun strijd tegen de wateroverlast. Zij zijn begonnen met het verzamelen van informatie en in gesprek gegaan met diverse instanties.

Organisatie

Op dit moment zijn er circa 60 bewoners die zich actief inzetten voor de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam. Vier van hen vormen een zogenaamde trekkersgroep. Binnen de werkgroep is specifieke expertise aanwezig. Steunpunt Wonen ondersteunt, adviseert en faciliteert de werkgroep.

Mevr. C.

Sinds de hevige regenval van de laatste jaren loopt mijn tuin zo'n 2 tot 3 maal per jaar vol. In het midden staat dan 30 tot 40 cm water. De gemeente moet ervoor zorgen dat bestaand groen in de stad niet wordt bestraat (hoven, achtertuinen, parken, veldjes e.d.)

Doel van de Bewonerswerkgroep

Het doel is 'droge voeten' voor alle Rotterdammers.

De Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam wil dat de gemeente Rotterdam stappen onderneemt om de wateroverlast voor de individuele burgers te voorkomen en op te lossen. Wateroverlast is een serieus en zeer hinderlijk probleem voor veel inwoners van Rotterdam. Deze

waterproblematiek is een bewonersoverstijgend probleem en niet door individuele bewoners op te lossen. De gemeente Rotterdam zal bij haar aanpak moeten samenwerken met andere instanties zoals Provincie en waterschappen. De Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam wil hiertoe een eerste aanzet geven.

Activiteiten

Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd om geïnteresseerden op de hoogte te houden van de voortgang, om te werven voor actieve inzet en om informatie te geven.

Er is een Plan van Aanpak gemaakt.

In verschillende delen van Rotterdam is een enquête verspreid. De uitkomsten van deze enquête kunt u lezen in hoofdstuk 4.

Er is een website opgezet. Bewoners uit Rotterdam kunnen hier informatie vinden over de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam en over de aanpak van wateroverlast met mogelijke oplossingen.

Er zijn diverse gesprekken gevoerd met verschillende partijen en deze notitie is gemaakt.

Dhr. S.

Ik woon al 41 jaar in een dijkwoning, en al zo lang is er sprake van wateroverlast. Een aantal keer per jaar stroomt water naar binnen. Het probleem komt door onvoldoende capaciteit van het riool en te weinig pompcapaciteit. Ik heb me er helaas bij neer moeten leggen.

2. Oorzaken van en mogelijke oplossingen voor wateroverlast

Uit de enquête blijkt dat er diverse vormen van wateroverlast zijn. De problemen hangen samen met hemelwater en grondwater. Hemelwateroverlast (ook wel rioolwateroverlast) ontstaat doordat de piek bij een hevige bui niet opgevangen kan worden. Grondwateroverlast ontstaat bij een onwenselijk peil van de grondwaterstand. Soms komen de problemen voort uit een combinatie van beide.

Mogelijke oorzaken en oplossingsrichtingen:

- Het peilbeheer van het oppervlaktewater is niet in overeenstemming met de wens, ofwel er wordt te veel of onvoldoende bemaald.
- Het overtollige grondwater (ontwatering) wordt niet voldoende afgevoerd
- Door bodemdaling en -zetting neemt de ontwateringsdiepte af als het maaiveld daalt en de grondwaterstand niet wijzigt
- Door het vervangen van lekke rioleringen wordt overtollig grondwater, dat voorheen het riool inliep, niet meer afgevoerd
- Door onvoldoende drainage ontstaat lokaal niet het gewenste resultaat.
- Door toename van het verhard oppervlak stroomt minder neerslag naar het grondwater toe, wat leidt tot grondwaterstandverlaging

Dhr. B.

Ik heb mijn woning 1½ jaar terug gekocht. In die tijd is mijn souterrain verschillende malen gevolgen. In mijn souterrain zit een soort put die eerst volloopt. Als er dan een grote regenbui valt, dan moet ik de pomp aanzetten en dan wordt het water vanuit de put terug naar het riool gepompt. Als je niet thuisbent dan staat het souterrain dus blank. Toen ik de woning kocht werd niet gemeld dat het souterrain soms onderloopt. Ik was dan ook erg verbaasd toen dit wel gebeurde. Het laminaat dat ik had neergelegd kon ik gelijk weer weggoien.

3. Samen de wateroverlast te lijf

3.1 Verantwoordelijke partijen bij wateroverlast

De Gemeente, de Waterschappen en de Provincie delen de verantwoordelijkheid voor het water in de stad. De gemeente is hierbij verantwoordelijk voor de riolering, het waterschap voor het oppervlaktewater en de provincie voor het diepe grondwater. De verantwoordelijkheid voor het ondiepe grondwater is dus niet eenduidig vast te stellen. Dit betekent dat er sprake is van "grijze gebieden", waardoor de verantwoordelijkheid in de praktijk bij bewoners zelf gelegd wordt. Veel inwoners van Rotterdam hebben dit aan den lijve ondervonden. Bewoners worden van het kastje naar de muur gestuurd en nergens geholpen, zonder dat duidelijk is waar zij wel terecht kunnen met hun probleem. Volgens Z.K.H. De Prins van Oranje komt dit op het volgende neer: "Van het kastje naar de beschimmelde muur".

Dhr. R.

Mijn woning ligt onder het peil van de riolering. Ik heb een pompsysteem die het water bij hevige regenval terugpompt naar het rioolstelsel. Omdat ik in het laagste punt van de wijk woon, komt er bij een echte hoosbui ca 10 cm water in mijn woning. Als er in de zomer weer een goede hoosbui valt, dan kijk ik bang naar boven. Als ik dan naar huis ga, ben ik altijd zeer benieuwd hoe het er thuis voorstaat.

Het formele standpunt van de gemeente is dat huiseigenaren zelf verantwoordelijk zijn voor waterdichtheid van hun woning tot 10 centimeter boven het straatoppervlak. De Bewonerswerkgroep erkent de eigen verantwoordelijkheid van de bewoners, maar stelt ook dat een individuele bewoner deze verantwoordelijkheid niet alleen kan dragen. Dat dus andere partijen (zoals gemeente, Waterschappen en Provincie) hier een deel van de verantwoordelijkheid moet dragen. Voorbeelden hiervan zijn o.a.:

- Straatniveau

In Rotterdam is vaak sprake van twee straatniveaus: een aan de voorzijde en één aan de achterzijde van het huis. De Bewonerswerkgroep is van mening dat van bewoners verwacht mag worden dat zij ervoor zorgen dat hun woning waterdicht is tot 10 cm boven het laagste van deze twee "straatniveaus".

- Rioolstelsel

Het rioolstelsel is vaak tientallen jaren oud en de capaciteit is niet aangepast aan de almaar toegenomen bebouwing en bestrating. Intussen zijn flinke delen van de riolering vernieuwd, maar ironisch genoeg heeft dat soms tot extra wateroverlast geleid: de oude riolen zorgden, dank zij hun mankementen, ook voor drainage van grondwater.

- Nieuwe riolering

Bij het vernieuwen van de riolering zijn de hernieuwde gevelaansluitingen vaak heel slordig uitgevoerd. Doordat aan de straatzijde de grond na de rioolvernieuwing gaat inklinken, gaat de aansluitbuis bij de gevel scheuren of zelfs afbreken. Hierdoor dringt grond- en rioolwater – zeker bij hevige regenval – de woning binnen. Voor dit vervolprobleem van de rioolrenovatie, dat soms pas een paar jaar na de uitvoering van de renovatie aan het licht komt, wordt de bewoner aansprakelijk gesteld. De bewoner is verantwoordelijk van de huisaansluiting tot aan het riool.

Mevr. B.

De boel was weer eens ondergelopen en dus had ik alles gedweild. Het was weer netjes en toen ik me omdraaide borrelde het water weer op en was alles voor niks... Waardevolle spullen worden niet meer beneden opgeslagen en kasten staan op pootjes, we houden er rekening mee dat er water binnen kan komen.

3.2 Wat verwacht de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam van de gemeente Rotterdam?

De overheid is er verantwoordelijk voor dat de burger de eigen verantwoordelijkheid waar kan maken. Het is de mening van de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam dat het niet wenselijk is als alle bewoners zelf maatregelen nemen tegen wateroverlast (pompen) want dat maakt het grondwaterpeil door de gemeente onbeheersbaar en oncontroleerbaar, en kan schade aan andere woningen veroorzaken.

Wij vragen van de gemeente Rotterdam:

- Erkenning dat wateroverlast, zowel veroorzaakt door de grondwaterstand als door onvoldoende afvoercapaciteit, een individueel bewoneroverstijgend probleem is, waarvoor de gemeente een bestuurstaak heeft;
- Concrete maatregelen, zoals:
 - het vergroten van de capaciteit van het riool
 - zorgvuldige uitvoering van woningaansluitingen bij rioolrenovatie
 - het (beter) beheersen van de grondwaterspiegel
 - een duurzaam waterafvoersysteem
 - meer voortvarendheid bij het vaststellen van het Peilbesluit Oppervlaktewater
- Goede informatie over de te nemen maatregelen, bijvoorbeeld in de vorm van een waterloket.

De Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam biedt zich aan als sparringpartner voor de gemeente Rotterdam en andere partijen. Met elkaar overleggen over te nemen maatregelen en de problematiek en oplossingen per gebied in kaart brengen is de inzet van de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam.

Mevr. K.

De wateroverlast is altijd al geweest. Als het flink regent loopt alles onder water. Het water komt dan overal vandaan, door de keukendeur, door de vloer, je weet niet wat je ziet. Je kan dan pootje baden tot aan je kuit. We pakken de televisie en de schemerlamp snel op en zetten die op het bed.

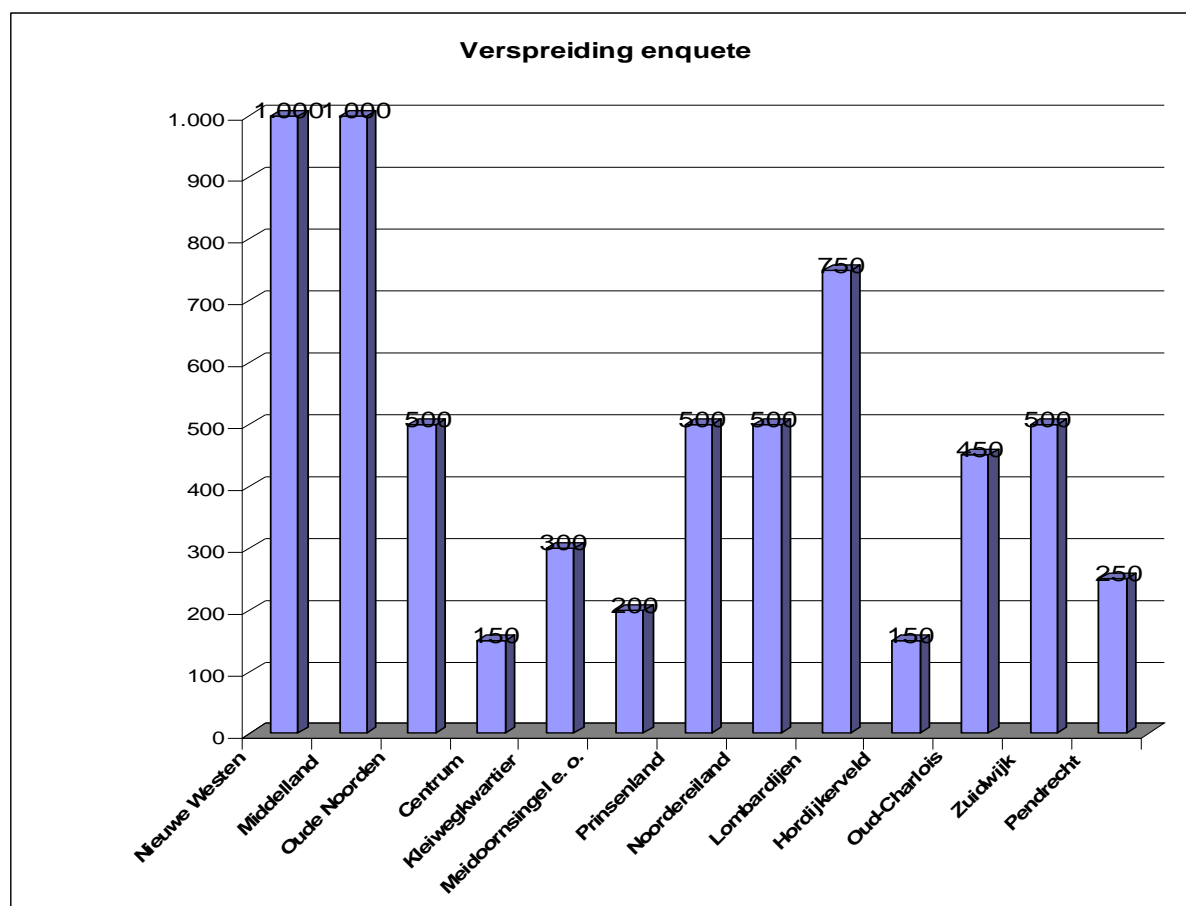
4. Uitkomsten van de enquête

4.1 Doel en verspreiding

Om een goed beeld te krijgen van de bestaande en ervaren overlast binnen de gemeente Rotterdam, heeft de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam, in navolging van Het Plankier¹ uit Den Haag, begin 2006 een enquête verspreid. De enquête had verschillende doelen:

- in kaart brengen van de hinder
- verkrijgen van een goed inzicht in de problematiek zoals die ervaren wordt door bewoners
- bekendheid geven aan de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam

De enquête is vormgegeven als flyer en verspreid bij zo'n 7.500 benedenwoningen in (delen van) een tiental Rotterdamse wijken. De wijken (of delen hiervan) zijn gekozen naar aanleiding van de *Notitie Buitenruimte* uit 2002 van de gemeente Rotterdam, waarin aangegeven stond waar de overlast plaatsvond. Verder is contact gezocht met opbouworganisaties in de wijken, zodat specifiek en op de juiste plekken geflyerd zou worden. De flyer is ook op verschillende strategische plekken verspreid, zoals bewonersorganisaties en bibliotheken en op de site van Steunpunt Wonen. Het aantal enquêtes per wijk ziet u in Tabel 1, Verspreiding.



Tabel 1, Verspreiding

¹ Het Plankier is de Haagse Werkgroep Wateroverlast

4.2 Ruim 400 ingevulde enquêteformulieren

Deze notitie is gebaseerd op de binnengekomen enquêtes t/m mei 2006. Na mei zijn er nog ca 100 enquêtes binnen gekomen, voornamelijk gedurende augustus toen veel bewoners wateroverlast ondervonden.

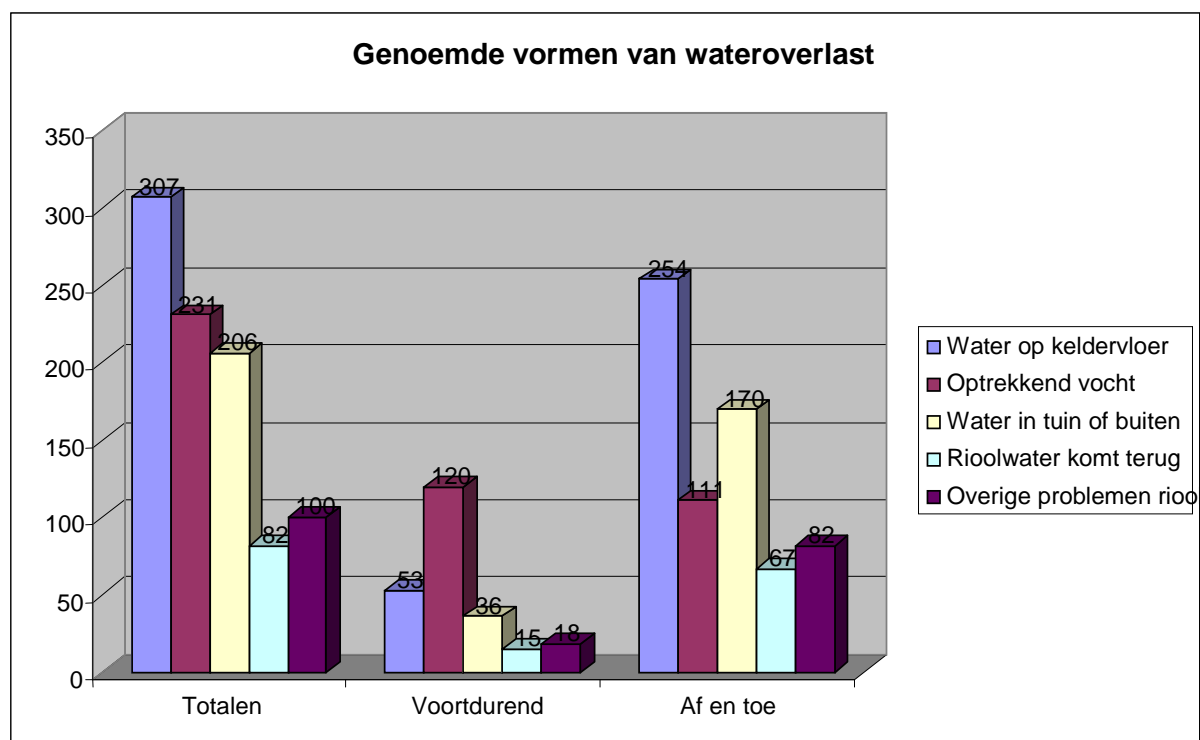
In totaal zijn er circa 430 reacties op de enquête binnengekomen (t/m mei), waarvan circa 100 via internet. De overige reacties waren schriftelijk. De response per wijk was wisselend. Middelland, het Nieuwe Westen, Centrum en IJsselmonde springen er 'positief' uit, wat waarschijnlijk aangeeft dat de ervaren overlast hier groter is dan in andere wijken. Van de 431 binnengekomen reacties zijn er 341 van eigenaar/bewoners (79%), 51 van huurders van woningcorporaties (12%) en 37 van particuliere huurders (9%).

4.3 Vormen van overlast

In de enquête worden vijf vormen van overlast genoemd. Deze blijken zich allemaal voor te doen:

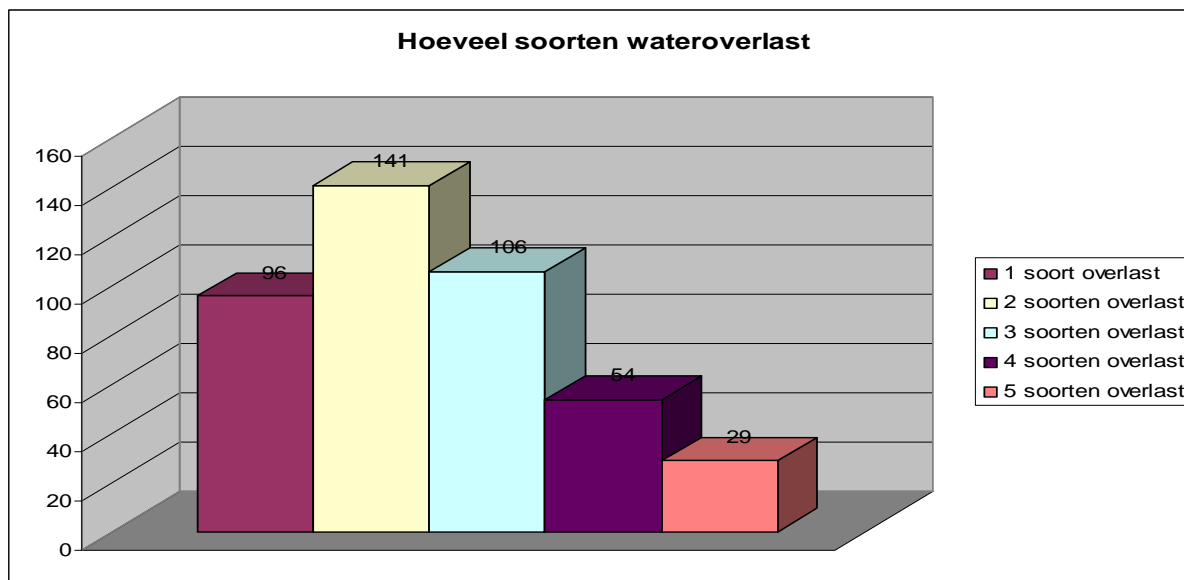
- Water op de keldervloer (77% van de reacties)
- Optrekkend vocht (58% van de reacties)
- Water in tuin of buiten (54% van de reacties)
- Terugstromend rioolwater (22% van de reacties)
- Overige problemen in verband met het riool (26% van de reacties)

Tabel 2 brengt in beeld hoe vaak de verschillende vormen van wateroverlast zijn genoemd.

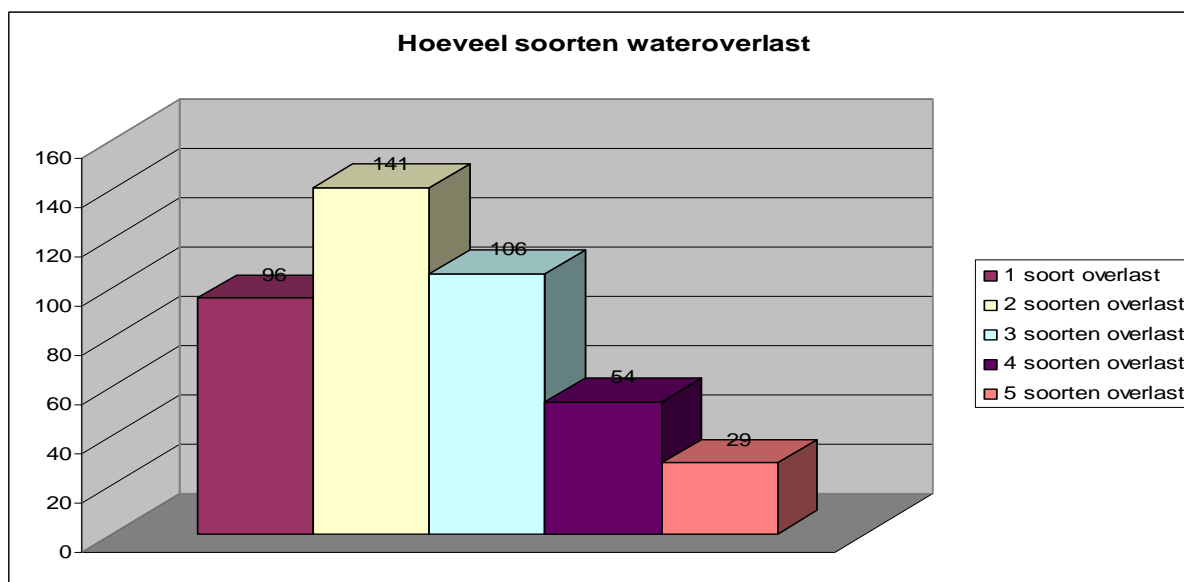


Tabel 2, Genoemde vormen van wateroverlast

Driekwart van de mensen geeft aan meerdere vormen van wateroverlast te hebben. Per woning bestaat de wateroverlast gemiddeld uit 2,4 vormen. De hoogste combinatiescore komt voor bij mensen die aangeven een probleem met het riool te hebben; zij hebben gemiddeld 3,5 van de 5 vormen van wateroverlast. Mensen die 'optrekkend vocht' en/of 'water in tuin/buiten' noemen, hebben gemiddeld 3 vormen van wateroverlast, mensen met 'water op keldervloer' gemiddeld 2,6 vormen, zie



Tabel 3.



Tabel 3, Vormen van wateroverlast per huishoudens

4.4 Duur van de wateroverlast

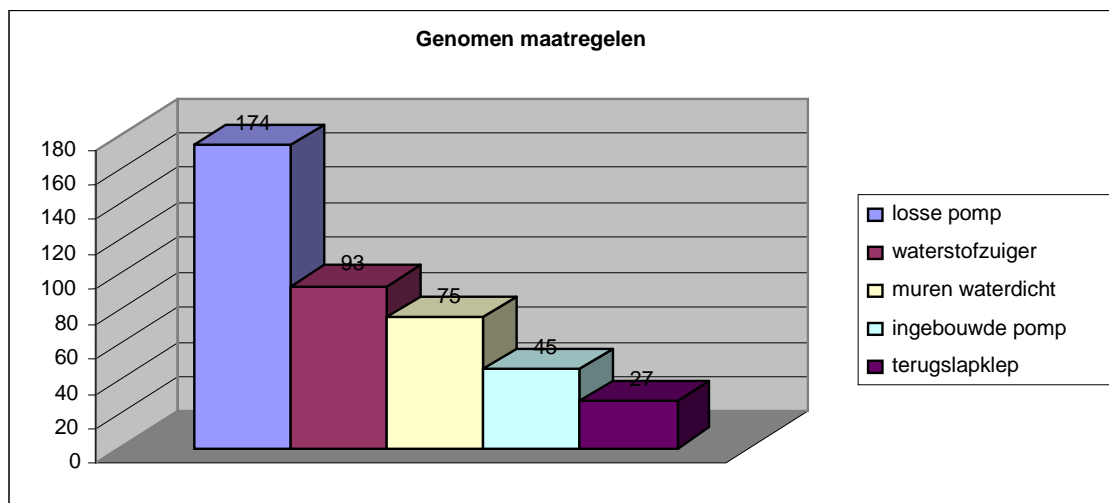
Bij een kwart van de klachten gaat het om voortdurende wateroverlast: water op de keldervloer, optrekkend vocht, water in tuin of buitenruimte. Een voortdurend onwenselijk hoge grondwaterstand lijkt hier de directe boosdoener.

Driekwart van de klachten betreft wateroverlast die af en toe optreedt. Dit gebeurt bij forse regenbuien. Het hemelwater zoekt in die situatie zijn weg naar souterrains en kelders omdat het onvoldoende door de bodem wordt opgenomen of door de riolering wordt afgevoerd. In augustus van dit jaar was hier bij veel bewoners een piek waar te nemen.

4.5 Genomen maatregelen

77% van de respondenten meldt zelf maatregelen te hebben genomen. 125 mensen hebben een of meer "andere maatregelen" genomen. Ook hier komen combinaties van maatregelen voor (414 maatregelen door 330 mensen). Afhankelijk van de genomen maatregel(en) is 14% (waterstozuiger) tot 34% (terugslagklep) tevreden met het bereikte resultaat. In totaal zijn 52

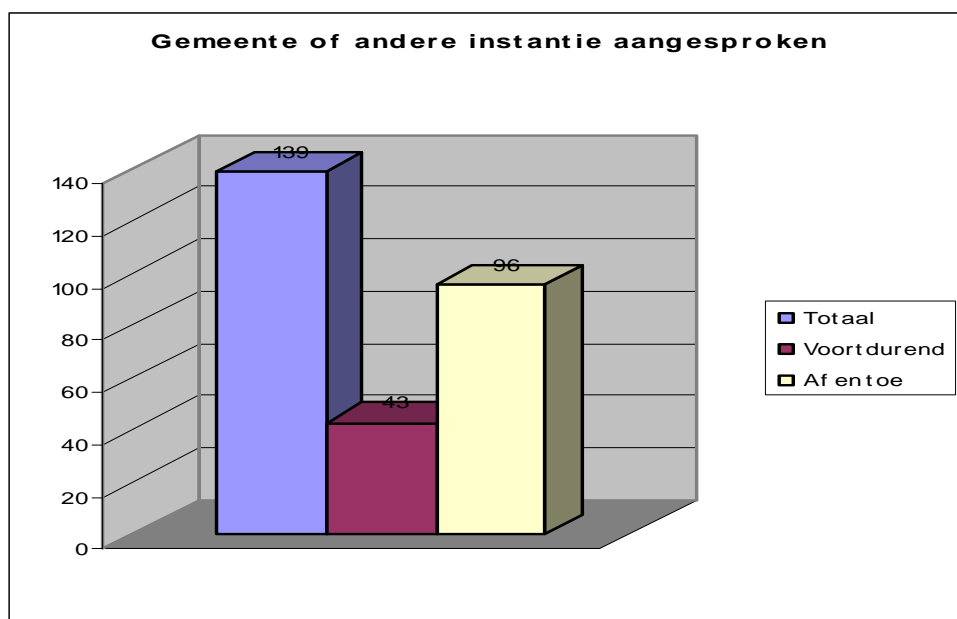
mensen tevreden met het bereikte resultaat: één op de zes. De overgrote meerderheid krijgt de problemen niet zelfstandig opgelost.



Tabel 4, Genomen maatregelen

4.6 Contact met gemeente

Eénderde van de respondenten (156 personen) geeft aan de gemeente of een andere instantie te hebben aangesproken op de wateroverlast; 53 personen voortdurend en 103 personen af en toe. Hierbij zijn circa 20 mensen (13%) tevreden over het resultaat en 100 ontevreden (64%). Op welke wijze deze bewoners de gemeente of een andere instantie hebben geprobeerd te benaderen en hoe het komt dat zij niet tevreden zijn met de uitkomsten, is in deze fase nog niet uitgezocht. Het verdient aanbeveling dit op een later tijdstip wel te achterhalen. De uitkomsten zijn te zien in tabel 5.



Tabel 5, Aanspreken gemeente of andere instantie

Dhr. D.

Er zijn door verschillende bewoners maatregelen genomen w.o. afsluiters, keerkleppen, overstort pijpen aangebracht op het riool. Verder worden bij matige tot stevige regenval alle putdeksel van de inspectie putten eraf gehaald om de druk van het riool af te halen. Resultaat is dat regelmatig het achterpad, kinderspeelplaats en achtertuinen onderlopen met rioolwater. Het is een prachtig gezicht wat er dan allemaal voorbij komt drijven ...

Mevr. V.

De wateroverlast bestaat uit het onderlopen van de benedenverdieping cq slaapkamer. het water komt via de waterput van de burens door de muur naar binnen. Ook hebben wij een waterput met een pomp die elke dag het overtollige grondwater moet wegpompen. Het probleem behelst het slecht functioneren van de riolering bij hevige regenval na een periode van droogte. Van de gemeente verwachten wij het opknappen en deels vernieuwen van het rioleringstelsel.

5. Conclusies en aanbevelingen

Uit de enquête van de Bewonerswerkgroep Wateroverlast blijkt dat in een aantal Rotterdamse wijken de volgende vormen van wateroverlast regelmatig voorkomen:

- Problemen met de grondwaterstand
- Kelders, tuinen en/of souterrains staan blank als gevolg van de (verhoogde) grondwaterspiegel. Vocht trekt op in muren en vloeren, wat leidt tot schimmel in, en schade aan constructie en schilderwerk en een ongezond binnenklimaat.
- Problemen met opvangen en afvoeren van regenwater
- Delen van woningen overstromen bij zware regenval, het gevolg van onvoldoende afvoercapaciteit

Bewoners en eigenaren (zowel particulieren als corporaties) lijden hierdoor veel schade. Naast de materiële schade (herstelkosten, waardedaling van de woning) is er schade in de vorm van gedeerd woongenot en kans op aantasting van de gezondheid van bewoners. Bovendien bestaat er gevaar dat schade door wateroverlast niet (meer) wordt gedekt door de opstal- en inboedelverzekering, zodat bewoners hiervoor zelf opdraaien.

De Bewoners Werkgroep Wateroverlast Rotterdam vraagt van de gemeente Rotterdam:

- Erkenning dat wateroverlast, zowel veroorzaakt door de grondwaterstand als door onvoldoende afvoercapaciteit, een individueel bewoneroverstijgend probleem is, waarvoor de gemeente een bestuurstaak heeft
- Concrete maatregelen, zoals:
 - Het vergroten van de capaciteit van het riool
 - Zorgvuldige uitvoering van woningaansluitingen bij rioolrenovatie
 - Het (beter) beheersen van de grondwaterspiegel
 - Een duurzaam waterafvoersysteem
 - Meer voortvarendheid bij het vaststellen van het Peilbesluit Oppervlaktewater
- Goede informatie over de te nemen maatregelen, bijvoorbeeld in de vorm van een waterloket. Na het opzetten van de site hebben veel bewoners de werkgroep benaderd met hun individuele problematiek. Het opzetten van een waterloket kan voor een goede informatiestroom zorgen.

Uit de enquête blijkt dat de wateroverlast veroorzaakt wordt door (een combinatie van) problemen in de riolering en problemen met de grondwaterstand. De Gemeente Rotterdam beheert de riolering en de facto ook het grondwaterpeil. Daarom richt de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam zich met dit document tot de gemeente Rotterdam.

De Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam wil als gesprekspartner gehoord worden. De werkgroep wil ook meewerken om de problematiek en de oplossingen per gebied in kaart te brengen en om bijvoorbeeld het overleg met andere instanties vorm te geven.

Mevr. L.

De waterlast betreft de het souterrain en de tuin. Onze tuin ligt het laagst van alle tuinen waar zich dus al het water verzameld. Wij hebben een pompsysteem maar dat is niet genoeg voor al dit water. Bij een flinke hoosbui komt het grondwater door de betonnen vloer heen.

We verwachten van de gemeente dat zij de tijd nemen om met het heemraadschap en de dijkgraven om de tafel gaan zitten en samen met de gedupeerden tot een oplossing komen.

Bijlage 1: Brochure Natte Voeten

| | | |
|--|---|--|
| | | |
| <h1>Wateroverlast in Rotterdam</h1> | | |
| | <p>Enige tijd geleden heeft een aantal bewoners de handen ineen geslagen om iets te doen aan wateroverlast. Zij hebben de Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam opgericht. Deze werkgroep wil blijvende oplossingen voor de overlast. Daarvoor zoekt ze samenwerking met u - bewoner - , met de gemeente Rotterdam en diverse Waterschappen.</p> | |
| <p>In Rotterdam leven we met water. Maar water gedraagt zich niet altijd zoals we willen. Veel Rotterdamse bewoners hebben regelmatig te maken met overlast van water. Na hevige regenval staat bijvoorbeeld de poort, de tuin of het souterrain blank. Of er komt rioolwater door de wc omhoog. Maar ook kan het zijn dat het grondwater juist te laag staat. Daardoor rotten funderingen onder woningen weg.</p> | | |
| | | |
| | <p>Januari 2006</p> | |

Om een juiste waterstand te krijgen, heeft de gemeente beleid geformuleerd. Hierin staat omschreven wat de verantwoordelijkheden zijn van de burgers, gemeente en waterschappen. Toch blijkt de huidige aanpak van wateroverlast niet voldoende. De overlast blijft bestaan en het is niet altijd helder voor de burger waar de (eind)verantwoordelijkheden liggen.



Om alle hinder van water goed in beeld te brengen, is een enquête gemaakt. Als u op een of andere wijze te maken heeft - of heeft gehad - met wateroverlast, vult u dan de enquête in!

De resultaten van de enquête geven de werkgroep een goed inzicht in de problemen en een goede onderhandelingspositie.

Dit heeft de werkgroep nodig voor het overleg dat zij met de gemeente en andere instanties wil voeren. Het invullen van de enquête is dus zeer belangrijk. Hoe meer ingevulde enquêtes, hoe sterker de werkgroep staat. Des te eerder zal er aan een oplossing voor uw probleem gewerkt kunnen worden!

Wij verzoeken u de enquête zo spoedig mogelijk te retourneren:

Steunpunt Wonen, Antwoordnr. 5181, 3000 VB Rotterdam.

U kunt de enquête ook op het internet invullen:

<http://www.sw-r.nl/wateroverlast/>

Alvast hartelijk dank voor het invullen van de enquête!

De werkgroep wordt ondersteund en geadviseerd door Steunpunt Wonen.

Voor meer informatie: www.sw-r.nl of 010-2806444

Enquete "Wateroverlast, ik heb er ook last van!"

Naam + voorletter _____ dhr/mevr.
 Straat + nr _____
 Postcode _____
 Telefoon _____
 Email _____ Datum: _____

Mijn woning is:

- mijn eigendom
 een huurwoning van een particulier verhuurder
 een huurwoning van een corporatie

Ik heb wateroverlast sinds:

19__ / 20__

De wateroverlast bestaat uit:

- | | Voortdurend | Af en toe | Nooit |
|---|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <input type="checkbox"/> optrekkend vocht (in muren en/of vloer) | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <input type="checkbox"/> water op de (kelder)vloer maximale hoogte _____ cm | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <input type="checkbox"/> overvloedig water in de tuin of andere buitenruimte | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <input type="checkbox"/> rioolwater terug in binnenhuisriolering (wc, gootsteen e.d.) | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <input type="checkbox"/> anderszins last van rioolwater | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <input type="checkbox"/> ik heb de gemeente/andere instantie aangesproken op de wateroverlast: | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

Het resultaat _____

Genomen maatregelen tegen de wateroverlast:

- | | |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> geen | <input type="checkbox"/> waterstofzuiger |
| <input type="checkbox"/> terugslagklep | <input type="checkbox"/> muur waterdicht gemaakt |
| <input type="checkbox"/> losse (dompel)pomp | <input type="checkbox"/> ingebouwde (dompel)pomp |
| <input type="checkbox"/> Anders, nl _____ | |

Is het resultaat van de maatregel(en) naar tevredenheid? Ja Nee

Andere klachten ten aanzien van (grond)wateroverlast _____

- Ja, ik wil op de hoogte gehouden worden van de vorderingen van de Bewoners werkgroep Wateroverlast Rotterdam (Vergeet niet uw emailadres in te vullen).
 Ja, ik wil mij actief inzetten om de wateroverlast in Rotterdam te verminderen.

Colofon

Deze notitie is een pleidooi van:

Bewonerswerkgroep Wateroverlast Rotterdam

In de notitie staan een aantal kaders met citaten. Deze citaten zijn d.m.v. telefonische en emailcorrespondentie tot stand gekomen.

De enquête en deze rapportage is gemaakt door:

Steunpunt Wonen

Dick Ormel

Lilian Dieben

Trekkersgroep

Jan Buijs

Marion Vredeling

Meer informatie is te vinden op www.sw-r.nl/wateroverlast